

נס גדול היה פה! למדו השבוע ילדי ישראל, כאשר הודלקו נרות החנוכה. וכמעט כל הגננות והמורות הסבירו את הנס: ניצח חונם הגדול של היהודים על היהונים, במלחמת-השיחור המפוארת של יהודה ה' מככי וחבריו.

שום דבר אינו מלמד יותר על השינוי הגדול שחל בדת היהודית בדרך האחרון, וביתר מן מלחמת-ששת-הימים.

כי עוד לפני דור היה כל יהודי דתי מתקומם נגד סירושים אלה.

דתי, לא מדיני. מלחמת החשמונאים לא היתה מלחמת-שיחור מדינית.

במשך ארבע מאות השנים שקדמו לה, לא עלה על דעת היהודים בארץ-ישראל למרוד בשלטון הפרסי, המקוונים וה' טורים. להיפך: שליטים זרים, כמו כורש הפרסי ואלכסנדר המקדוני, זכו בהערצה כללית.

ההתקוממות, כאשר פרצה, באה על רקע דתי מובהק. היהודים מרדו בשלטון שניסה לכפות עליהם דת זרה.

חזרה אל השבוע. במלחמה זו נחלו היהודים ניצחון מפואר, אחרי מאבק ממושך ומר. אולם לא אותו באים נרות החנוכה לחוג.

הזכיר זאת דוקא הרבי מסאטמאר, ב' קונטרס על הגאולה והתמורה, בו דחה את השוואת "נס מלחמת-ששת-הימים" לנס ה' חנוכה. קבע הוא:

● "נס" הוא נס רק כשהוא תואם את התורה וההלכה. אחרת הוא זומה לניסים של החרסטים המצריים, ואינו אלא אחיזת עיניים של השטן;

● ניצחון במלחמה, אף של המעטים על הרבים, הוא תמיד מאורע טבעי, ואינו נס. "נס-חנוכה" לא היה ניצחון טבעי, חשמונאים, א'

לא פרשת פך השמן בבית-המיקדש, שהס' פיק לשמונה ימים. המאורע הדתי, לא ה' מאורע הצבאי, היווה את הנס. הרת היהודית, בימי זוהרה, לא חגגה ניצחונות של בשרודם, בהם נהרגו בני-אדם, כרואי אלוהים. המוסר שלה התבטא באגדה על נויפתו של הקדוש-ברוך-הוא, שגינה את המלאכים ששמחו בעת טביעתם של המצ' רים ביסוף. כי המצרים, כמו הישראלים, נבראו בצלם אלוהים.

האופנה האחרונה, המחזירה את הדת ה' יהודית לדרגת דת שבטית פרימיטיבית, רחוקה מן המוסר היהודי בימי זוהרו. זוהי נסיגה, לא התקדמות.

הך פטיש,

עלה וצנח

הפטישים הלמו. המכונות עמלו.

עוד עבודה של פיתוח התקרבה לסיומה. ועוד סימן-דרך של ארץ-ישראל נפל קור' בן לפעולות מטורפת. המוחקת מעל פני הארץ כל שריד וזכר שאינו שייך למיפעל הציוני.

שיגעון הכיפור. המושבה הגרמנית" של חיפה היא סינת'המד של הארץ.

אומנם, לא מתיישבים יהודיים, אלא דוקא גרמנים, עיצבו אותה. אבל היא חרותה ב' גוף הנפשי של כל אדם שגדל בארץ-ישראל החדשה: הכביש הצר, בעל המדרכה המיוחד' דת, שעמודיו מחוברים בשרשרות-ברזל יפהפיות, ומשני עבריו בתי-אבן המהימים מזיגה ארכיטקטונית נאה של סיגנון גרמני ומיזרחי.

עתה עלה הכורח על פינה זו. שיגעון-הכיפור של אבא חושי, שהרס פינת-המד רבות בחיפה, הגיע גם למושבה הגרמנית. הכביש, כך מצא, הוא צר מדי. יש צורך להרחיבו. לשם כך יש להרוס את המדרכות המיוחדות.

אילו זה קרה במקום אחר בעולם, היתה

קמה זעקה ציבורית אדירה, היו גולדות בן לילה אגודות לשמירת השכונה, והבולדוז' זרים היו נתקלים בחומה של אדם. אך לא בישראל.

מדיניות

ההיפך

מויאט-נאם

איך נולד הרעיון להנהיג בשטחים המוח' זקים מישטר-כיבוש ליברלי?

השבוע גילה את הסוד האלוף (מיל.) היים הרצוג, המושל הצבאי הראשון של הגדה המערבית. כעריב-ראיונות של אורי אבנרי בחיפה סיפר:

"זה היה כשביקר משה דיין בחיאט-נאם. הוא התרשם עמוקות מן השגיאות של ה' אמריקאים שם, שהשניאו את עצמם על ה' אוכלוסיה ודחפו אותה לנורעות החיאט-קונג.

"כשנכנסתי לתפקידי כמפקד הגדה, אמר לי דיין: אנחנו נעשה את ההיפך ממה ש' עושים האמריקאים שם!"

הרצוג עצמו דבק בדיעה זו באופן קיצוני. לא זו בלבד שהוא מתנגד להנהגת עונש' מוות ולספיצ'רצ'בתים, אלא שהוא מעז לבטא בפומבי דיעה העלולה להרגיז רבים.

שאל אותו המראיין: "האם נכון שאמרת, לפני שבועיים, כי יתכן מאוד שנצטרך ב' אחד הימים לשבת עם מנהיגי אל-פתח ליד שולחן אחד?"

השיב ראש אגף המודיעין של צה"ל ל' שעבר: "כן. בעולם הערבי קורה תמיד שה' קיצוניים ביותר משתלטים על עמם. לפי זה יש כל הסיכוי, שאירגוני המחתרת ישלטו על העם הפלסטיני. לכן, כשיגיע היום ל'



הריסות המושבה הגרמנית בחיפה אין חומה לפני הבולדוזר

הידברות עם העם הפלסטיני, יתכן מאוד ש' אנשי אל-פתח יהיו הצד למשאומתן."

צבא

אגדות

סיני

ברפיצת מיתחמי הצבא המצרי ברפיח, במלחמת ששת-הימים, נפגע אחד הסנקים בחטיבתו של אלוף-מישנה שמואליק. מפי' קד הסנק נהרג. צוות הסנק היה מורכב מסירונים. לימדו אותם כי אי-אפשר להיל' חם בתוך סנק מבלי שיהיה לסנק מפקד. יצאו הסירונים מתוך הסנק כדי לחפש לעצמם מפקד.

סנקים אחרים כבר לא היו בסביבה, כיוון שחבריהם המשיכו להתקדם. לפתע ראו ה' סירונים קומנדקאר חולף על הכביש. הם עצרו את הרכב. בתוך הרכב ישב קצין. "בוא, תפקד עלינו!" הם אמרו לו. "אבל אני לא סנקיסט," התנצל הקצין, "אני יודע לפקד על סנק." אין דבר, אמרו ה' סירונים, "אנחנו נגיד לך מה לעשות ו' אתה תיתן לנו את הפקודות." הקצין עלה על הסנק. הסירונים אמרו לו איך לפקד עליהם. הם המשיכו עימו עד לאל-עריש, שם נמצא מפקד סנק שקיבל את הפיקוד.

כסף מהשמיים. נדמה שכל מה ש' היה להגיד על מלחמת ששת-הימים כבר נכתב. אך לא הוא. מאלבום שהופיע עתה בהוצאה פנימית של צה"ל, אלבום פיקוד הדרום, מלחמת ארבעת הימים, מסתבר כי נותרו עוד אגדות שלא הובאו לידיעת ה' ציבור. אחת מהן היא הסיפור המובא ל' עיל. סיפור אחר:

יעף ראשון של מטוסי-קרב ומפציצים מצריים קרב במהירות אל כוח השריון של אלוף-מישנה מנחם. שנע באזור ביר-נפגפה. המטוסים צללו. לפתע נראה הפץ שנזרק מפתחו של אחד המטוסים — ונחת ל' איסו. החיילים בפיקודו של סאיל סוביה, חיכו לשמוע את קול ההתפוצצות. שקט שרר במקום. חלק מהחיילים מיהרו לבדוק מהו החפץ שנפל בקרבת הסנקים.

לתדהמתם מצאו שק ובו שטריי-קספ מצ' ריים שהתפזרו. מטוסי-האויב שבו לצלול לעבר השריונאים. בצלילת השנייה לא השליכו עוד שטריי-קספ. הם פתחו באש מיקלעים. איש לא נפגע. "חיילים מכוחות אחרים לא האמינו לנו שמטוסים מצריים הטילו שטריי-קספ," סיפר סאיל סוביה, "ל' קחתי שטר אחד להדביק באלבומי הפרטי." מדוע עשו זאת המצרים? לדעתו, הם קיוו להקהיל את השריונאים הישראליים ליד אותו שק כסף ולתקוף אותם ביעף השני של המטוסים.

כיסוי עיתונאי. אלבום הפיקוד של האלוף ישעיהו גביש, שעריכתו נמשכה ב' שנה וחצי, הוא אולי המפואר באלבומים (המשך בעמוד 19)



למען מיעוה

לא נחשה!

זאת היא הסיסמה שחיברו יוזמי ועד חדש שהוקם למען דיין כראש-ממשלה

הספים ביקרו. למרות זאת החליטו יוזמי החוג להתארגן.

★★★

להכין את הכדים

אף אחד מחוגים אלה לא היה מוכן להתצטרף לחוג, אותו יום עובד בן-עמי. הסיבות לכך היו פשוטות: עובד בן-עמי מוזהה כאיש התנועה למען ארץ-ישראל ה' שלמה, שיוזמי החוגים למען דיין אינם מודעים עם ידיעותיה. עובד בן-עמי הקים את חוגו במטרה ללחוץ על דיין לפרוש ממש' לגת העבודה, להקים רשימה עצמאית, בע' לת גזון ימני, שתוכל להקים בבוא העת קואליציה עם גחיל והמפד"ל.

יוזמי החוגים-למען-דיין סבורים כי פעי' לותם צריכה להשפיע לא בכיוון של פרישת דיין מהעבודה, אלא בלחץ ציבורי על חברי מרכז העבודה, להצטרף לתובעים את מינויו של דיין כמועמד לראשות-הממשלה.

הסביר אחד היוזמים: "אנחנו רוצים לה' קים תנועה ציבורית המונית, שיהיה לה המישים סניפים בכל הארץ. היא תתבע ב' הפגנות, בפטיציות ובאמצעי שיכנוע אי-שיים, מחברי העבודה לקיים את רצון העם. נכון שליבו של משה דיין אינו שלם עם מהו שאנחנו עושים. אבל אנחנו חייבים להכין מראש את כל הכלים האירגוניים, כך שבמיקרה שמשו דיין ירצה לפרוש מן העבודה ולרוץ לבחירות ברשימה עצמאית, לא ירתיע אותו העדר כלים אירגוניים."

אחד הכלים האירגוניים כבר הומצא: היתה זו סיסמה שתאחד את החוגים שיפעלו למען מינויו של דיין לראשות הממשלה: "למען משה — לא נחשה!"

נסינותיו של החוג מאוניברסיטת תל-אביב לקבל את אישורו של דיין לפעילותו, נתקלו עד כה בסירוב מוחלט. גר יעקבי, איש אמונו של דיין, אף טען באוזני ה' יוזמים, כי פעילותם מויקה לאיש שהם



דיין סירוב מוחלט

ע'ה שמשו דיין ערך בארצות-הברית את סיבוב היוקרה שלו, בגנבו את הצגת-הבכורה הבינלאומית. בחברת ה' נשיא הנבחר ריצ'ארד ניקסון, מכל הרצים לראשות ממשלת-ישראל; ושעה שחבריו ל' שעבר ברפיי עדיין עסקו בדיונים עקרים על אפשרויות הפעולה שלהם בעתיד במיס' גרת מפלגת העבודה — החלו לצוץ ברח' בי הארץ, כפטריות אחרי הגשם, ועדים ו' חוגים למען משה דיין.

חוג שבוע אחד נודע על קיומם של ל' פחות ארבעה חוגים ציבוריים חדשים, בנר' סף לחוג, שעל קיומו הכריז לפני שבועות מספר עובד בן-עמי, מראשי התנועה למען ארץ-ישראל השלמה. כל חוג היה בעל אופי אחר. יוזמיהם לא שיתפו פעולה ביניהם. מה שאיחד אותם, היתה ההחלטה לפעול למען מינויו של משה דיין כמועמד מפלגת העבודה לראשות הממשלה.

● בתל-אביב עמד להתכנס השבוע, ב' ביתו של עמי שביט, חוג של אנשים שלא נטלו חלק בעבר בפעילות פוליטית. החוג, שגולד בקרב קבוצים מרצים בפקולטות ל' מינהל-עסקים ופיסיקה של אוניברסיטת תל-אביב, עמד לכנס בעלי מיקצועות חופשיים, חברי קיבוצים ומושבים, ואנשי-רוח.

● כירושלים כבר החל לפעול חוג ש' בראשו עומדים מספר מרצים מהאוניברסי' טה העברית, שאף מינה מזכירה המרכות את פעולותיו.

● בבאר-שבע החלה התארגנות של חוג נוסף ביוזמתו של עורך-דין ידוע.

● קבוצה נוספת, של צעירים תל-אביביים, עמדה להתכנס ביוזמתו של סופר ישראלי בלתי חשוב.